

Razvoj održivih energetske i klimatskih akcijskih planova i mjere prilagodbe na klimatske promjene u 6 jedinica lokalne samouprave

Programi LIFE i Obzor 2020

Pozadina

Rizici koji proizlaze iz klimatskih promjena imaju posebnu učestalost pojavljivanja u urbanim područjima, kao što su porast srednje temperature zraka, porast razine mora, nestašica vode, suše, poplave i rizik vezan uz opskrbu hranom. Ti utjecaji postaju intenzivniji kad su pogođene javne usluge, infrastruktura i stanovanje.

Rast populacije, zajedno sa efektima klimatskih promjena, čini opasnu kombinaciju koja već sada povećava rizike za zdravlje ljudi.

Cilj

Program LIFE je EU instrument financiranja za okoliš i klimu koji je nastao 1992. godine. Opći je cilj LIFE-a pomoći u provedbi i razvoju EU politike zaštite okoliša i klime sufinanciranjem projekata s europskom dodanom vrijednošću.

Obzor 2020 najveći je istraživački i inovacijski program u EU. Cilj je osigurati da Europa proizvede vrhunsku svjetsku znanost i tehnologiju, ukloniti prepreke inovacijama i olakšati suradnju između javnog i privatnog sektora na pronalaženju rješenja za velike izazove s kojima se naše društvo suočava.

Opis mogućnosti financiranja

Program LIFE podijeljen je u dva potprograma, jedan za okoliš (koji predstavlja 75% cjelokupnog financijskog okvira) i drugi za klimatske promjene (predstavlja 25% okvira).

LIFE program financira projekte kako za ublažavanje klimatskih promjena, tako i za prilagodbu klimatskim promjenama. U smislu ublažavanja klimatskih promjena, program LIFE podupire projekte u području obnovljivih izvora energije, energetske učinkovitosti, poljoprivrede,

korištenja zemljišta i gospodarenja tresetima. U smislu prilagodbe klimatskim promjenama, program financira projekte iz područja povećanja otpornosti na nestašicu vode, suše, šumske požare ili poplave, te tehnologije prilagodbe za gospodarske sektore i očuvanje prirodnih resursa.

Program omogućuje bespovratna sredstva za najbolje prakse, pilot i demonstrativne projekte koji doprinose povećanoj otpornosti na klimatske promjene i smanjenju emisija stakleničkih plinova, provedbi i razvoju politike i zakona EU te najboljih praksi i rješenja. Europska komisija posebno traži tehnologije i rješenja koja su tijekom trajanja projekta spremna za implementaciju u uvjetima bliskim tržišnim, unutar industrijskih ili komercijalnih razmjera.

Proračun za trenutni program LIFE iznosi 3,4 milijarde eura. S obzirom na svoju veličinu, program LIFE nije namijenjen rješavanju problema okoliša i klime, već djeluje kao katalizator za ubrzanje promjena.

Obzor 2020 financijski je instrument kojim se provodi Unija Inovacija, vodeća inicijativa Europe 2020 koja ima za cilj osigurati globalnu konkurentnost Europe. Obzor 2020 otvoren je za sve, u programu postoji samo jedan skup pojednostavljenih pravila i postupaka. To znači da se sudionici mogu usredotočiti na ono što je doista važno: istraživanje, inovacije i rezultate. Ovaj fokusirani pristup osigurava da se novi projekti brzo uspostave - i da brže postižu rezultate. Pravila su dizajnirana da zajamče pravednost, zaštite sudionike i osiguraju da se javni novac troši na odgovarajući način.

Prednosti i nedostaci projekta LIFE i Obzor 2020

Glavne prednosti EU programa su:

- Jedinstveni set pravila – prilagođen za cjelokupni istraživački i inovacijski ciklus i usklađen je s ostalim novim EU programima.
- U programu Obzor 2020 EU financiranje pokriva do 100% svih opravdanih troškova za sve istraživačke i inovacijske aktivnosti. Za inovacijske akcije, financiranje uglavnom pokriva 70% opravdanih troškova, ali može se povećati na 100% za neprofitne organizacije.
- Omogućuje ispitivanje novih pristupa i tehnologija istodobno u različitim zemljama.
- Ciljano financiranje pomaže osigurati brže dovođenje najboljih ideja na tržište - i njihovo korištenje u gradovima, bolnicama, tvornicama, trgovinama i kućama što je brže moguće.

Međutim, EU programi imaju i određene nedostatke:

- Postoji velika konkurencija između projektnih prijedloga, a manje iskusni, male i srednja poduzeća mogu se suočiti s poteškoćama u razvoju projektnih prijedloga koji bi se odobrili.
- Za male i srednje jedinice lokalne samouprave ili organizacije može biti izazov osigurati dovoljno kapaciteta i ljudskih resursa za provedbu projekata.
- Za male zemlje izazov može biti dokazivanje učinka projekta, jer su tržište i industrije male u usporedbi s vodećim zemljama EU

Pilot projekti koje provode općine u okviru projekta LIFE Adaptate

- Águilas – Pošumljavanje uz pomoć kapljičnog navodnjavanja tretiranom vodom.
Projekt ima za cilj povećati količinu vode koja se trenutno koristi za navodnjavanje, koristeći tretiranu vodu u tu svrhu. Osim toga, povećanje šumovitih površina grada uzrokovat će pad temperature tijekom najtoplijih mjeseci u godini, uz to što će pogodovati zadržavanju vode u slučaju jakih kiša. Dodatno, ova aktivnost će povećati proizvodnju i potrošnju energije iz obnovljivih izvora u općini jer će se sustav za navodnjavanje napajati električnom energijom iz fotonaponske elektrane.
- Cartagena – Povezivanje zelenih područja LIFE programa
Cilj je povećanje zelenih površina na periferiji Cartagene s drvećem, zelenom travom i područjima za rekreaciju. Ovaj projekt će u budućnosti povezati biciklističke staze cijelog grada i kroz područja za slobodno vrijeme i sport omogućiti poticanje zdravih životnih navika.
- Lorca - Tende u glavnim ulicama Lorce
Stvaranje zasjenjenih područja u prenapućenim prolazima u centru grada.
- Smiltene – Sanacija umjetnog jezera “Vidusezers”

Cilj je čišćenje jezera i obnova brane na jezeru kako bi se povećao kapacitet za prikupljanje i reguliranje kišnice, čime se smanjuje rizik od poplava, kao i sprječavanje onečišćenja okoliša i apsorpiranje toplinskih valova tijekom ljeta koji sve češće svake godine pogađaju općinu.

- Mértola – Mjere prilagodbe klimatskim promjenama

Stvaranje sjenovitih područja za rekreacijske svrhe u urbanim područjima s integracijom nekoliko vrsta obnovljivih izvora energije. Promocija projekata za stvaranje višenamjenskih šuma na bazi autohtonih vrsta za promicanje prirodne obnove. Izrada plana održivog turizma, politika prilagodbe, resursa i infrastrukture klimatskim promjenama.

- Alfândega da Fé – Sjenovita područja sa fotonaponskim panelima.

Stvaranje sjenovitih područja s integracijom obnovljivih izvora energije. Promocija projekata vezano za stvaranje višenamjenske šume bazirane na autohtonim vrstama i promicanje prirodne obnove tih vrsta. Izgradnja prirodnog

Sažetak	
Grad i država	Águilas, Lorca and Cartagena u Španjolskoj; Smiltene u Latviji; Mértola and Alfândega da Fé u Portugalu
Investicijski projekt	Projekti adaptacije
Sektor SECAP-a	Javna rasvjeta
Godina	2017. – 2021.
Mogućnost financiranja	EU sufinanciranje (od 55%)
Rezultati	Značajno poboljšana otpornost na posljedice klimatskih promjena.

jezera radi promicanja hlađenja okoliša, navodnjavanja poljoprivrednih površina i podrške borbi protiv šumskih požara.

Mjere prihvatljive za LIFE program:

- Inovativne mjere prilagodbe
- Inovativne mjere ublažavanja

Općina Mértola

Ovaj je informativni letak dio serije letaka o mogućnostima financiranja koju možete pronaći ovdje: [html-link](#)